

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dluhopisy

Dluhopis je cenný papír s nímž je spojeno právo jeho majitele požadovat od toho, kdo dluhopis vydal (emitoval, tedy od emitenta), splacení určité částky ve jmenovité (nominální) hodnotě uvedené v dluhopise, spolu s právem na vyplacení výnosu z něj k určitému datu. S dluhopisem mohou být spojena i další zvláštní práva (viz níže). Majitel dluhopisu nemůže žádat jeho splacení před stanoveným dnem splatnosti, pokud se k tomu emitent dluhopisu výslovně nezavázal v emisních podmínkách.

Dluhopis je cenný papír s nímž je spojeno právo jeho majitele požadovat od toho, kdo dluhopis vydal (emitoval, tedy od emitenta), splacení určité částky ve jmenovité (nominální) hodnotě uvedené v dluhopise, spolu s právem na vyplacení výnosu z něj k určitému datu. S dluhopisem mohou být spojena i další zvláštní práva (viz níže). Majitel dluhopisu nemůže žádat jeho splacení před stanoveným dnem splatnosti, pokud se k tomu emitent dluhopisu výslovně nezavázal v emisních podmínkách. Emitent je povinen splatit jmenovitou hodnotu dluhopisu, a to buď jednorázově k určitému datu uvedenému v dluhopise, nebo ve formě splátek ve stanovených termínech. Výnos z dluhopisu může být stanoven výhradně následujícími způsoby: 1) pevnou úrokovou sazbou, 2) pevnou úrokovou sazbou a podílem na zisku, 3) rozdílem mezi jmenovitou hodnotou a hodnotou za jakou byl vydán (emisním kursem), 4) slosovateľnou prémiei nebo prémiei v závislosti na lhůtě jeho splatnosti, 5) pohyblivou úrokovou sazbou. Práva z dluhopisů se promlčují uplynutím 10 let ode dne jejich splatnosti. Zemře-li majitel dluhopisu, přecházejí práva z dluhopisu na dědice (s výjimkou nepřevoditelných dluhopisů). U nepřevoditelných dluhopisů musí být v textu uvedeno, jak se bude postupovat v případě umrti majitele (kromě zaměstnaneckých obligací).

Náležitosti dluhopisu.

Dluhopis musí obsahovat: 1) označení emitenta dluhopisu, 2) název dluhopisu a jeho číselné označení, 3) jmenovitou hodnotu dluhopisu, 4) způsob stanovení výnosu z dluhopisu, 5) prohlášení emitenta, že dluží jmenovitou hodnotu dluhopisu jeho majiteli, 6) závazek emitenta splatit jmenovitou hodnotu dluhopisu v určitém termínu nebo ve stanovených termínech a vyplácet výnos z dluhopisů ve stanovených termínech společně se způsobem těchto výplat a určením platebního místa, 7) jméno prvního majitele (u dluhopisu na jméno a na řad), 8) datum vydání dluhopisu a otisk podpisů představitelů emitenta, 9) údaj o povolení emise ministerstvem financí (s výjimkou případů, kdy se povolení nevyžaduje). Dluhopis může dále obsahovat i další podmínky či práva a povinnosti (viz níže).

Forma dluhopisu.

Dluhopis může mít podobu listinného cenného papíru nebo zaknihovaného cenného papíru (viz heslo). Listinné dluhopisy mohou být vydávány jako cenné papíry na doručitele (majitele), na řad nebo na jméno (viz cenné papíry). Zaknihovaný dluhopis může mít pouze formu cenného papíru na doručitele nebo na jméno. Pokud byly vydány dluhopisy na řad nebo na jméno, je emitent nebo jím pověřená osoba povinná vést seznam majitelů dluhopisu.

Emise dluhopisu.

Dluhopisy, nejde-li o zvláštní druh dluhopisů, může vydávat (emitovat) kterákoli právnická osoba. Fyzická osoba může emitovat dluhopisy jen pokud má podnikatelské oprávnění. S výjimkou státních

dluhopisů je k emisi vždy zapotřebí státního povolení, které uděluje na žádost emitenta ministerstvo financí se souhlasem České národní banky. V případě emise zaknihovaných a sběrných dluhopisů je emitent povinen zveřejnit emisní podmínky. Ministerstvo financí však nemusí povolení udělit, což učiní zejména v případech kdy žadatel neprokáže schopnost zabezpečit návratnost požadované emise nebo pokud by emise byla v rozporu s finanční politikou státu anebo pokud by neodpovídala potřebám finančního trhu. Pokud by měly být dluhopisy předmětem veřejného obchodování, je zapotřebí zvláštní souhlas ministerstva financí a zveřejnění prospektu cenného papíru (viz heslo).

Převod dluhopisu.

Převod dluhopisu a jeho způsob je závislý na jeho formě. Obecně může majitel dluhopisu práva s ním spojená volně převádět, pokud to zákon nebo emitent výslovně nevyloučili. Převod je ze zákona vyloučen u zaměstnaneckých obligací. Emitent může vyloučit převoditelnost dluhopisu na jméno. Zaknihované dluhopisy se převádějí registrací převodu Střediskem cenných papírů. Zatímco k převodu listinných dluhopisů na řad dochází rubopisem (viz heslo), převádí se listinné dluhopisy na doručitele pouhým předáním. Emitent je oprávněn vyloučit převoditelnost dluhopisu na jméno. Pokud emitent převoditelnost dluhopisu na jméno vyloučí, může se zavázat, že ho před dobou splatnosti od majitele odkoupí.

Dluhopisy akciové společnosti.

Akciová společnost může vydávat kromě akcií též obligace. Ty mohou sloužit zejména pro získání peněžních prostředků a jejich funkce je často spojena se zvýšením základního jmění společnosti. Podmínkou jejich vydání je rozhodnutí valné hromady a připuštění emise stanovami společnosti. Celková hodnota emitovaných obligací nesmí převýšit polovinu základního jmění společnosti. Majitel dluhopisu akciové společnosti nemá akcionářská práva a je pouze jejím věřitelem. Dluhopisy akciové společnosti dělíme na proměnitelné a prioritní. Proměnitelné (vyměnitelné) obligace zakládají svému majiteli právo požadovat ve lhůtě v nich stanovené jejich výměnu za akcie společnosti. Uplatní-li majitel toto své právo ve stanovené lhůtě, je společnost povinna zvýšit základní jmění emitováním nových akcií a ty pak vyměnit za dluhopisy. Z věřitele se tímto stane akcionář. Proměnitelné obligace jsou prostředkem pro tzv. podmíněné zvýšení základního jmění společnosti (viz akciová společnost). Prioritní obligace dávají svému majiteli přednostní právo na upsání akcií v případě, že ve stanovené době se společnost rozhodne zvýšit své základní jmění a emituje nové akcie. Nerozhodne-li se společnost pro tento krok, zůstává majitel i nadále v postavení věřitele. Pokud však společnost nové akcie emituje, stává se z něj akcionář.

Sběrné dluhopisy. Dluhopisy, na jehož celkové jmenovité hodnotě se podílejí majitelé určitou částkou nebo určitým počtem kusů, aniž jim je přiděleno pořadové číslo těchto dluhopisů. V emisních podmínkách pak musí být stanoveno, kdy vydá emitent majiteli konkrétní kusy dluhopisů, kterými se podílel na sběrném dluhopise.

Státní dluhopisy.

Dluhopisy emitované státem a k jejichž vydání je bezpodmínečně zapotřebí, aby zvláštní zákon určil jejich rozsah a dobu splatnosti (např. zák. č. [172/1993](#) Sb.). Emisní podmínky státních dluhopisů vydává, určuje a ve Sbírce zákonů vyhlašuje ministerstvo financí. Podle délky jejich splatnosti se rozlišují státní dluhopisy krátkodobé (pokladniční poukázky), střednědobé a dlouhodobé.

Komunální obligace.

Dluhopisy, které vydává banka za účelem poskytnutí úvěru obci, nebo které vydává sama obec. Vydává-li komunální obligace banka, ručí za splnění závazků z obligací plynoucí obec, která o jejich

vydání požádala, a to celým svým majetkem. Pokud je emitentem obec, ručí též celým svým majetkem. Záruku za emisi však může převzít i banka.

Zaměstnanecké obligace.

Dluhopisy vydávané emitentem výlučně pro osoby, se kterými je v pracovním poměru nebo které u emitenta skončily pracovní poměr, protože odešly do důchodu. Tyto dluhopisy jsou nepřevoditelné. Skončí-li pracovní poměr (s výjimkou odchodu do důchodu), je emitent povinen zaměstnanecké obligace odkoupit a vyplatit její nominální hodnotu spolu se splatnou částí pevného úrokového výnosu. Zemřel-li pracovník, má emitent tuto povinnost vůči dědicům. Pokud však pracovník (nebo dědic) zaměstnanecké obligace neprodal ve lhůtě stanovené v emisních podmínkách, není emitent povinen stanovený výnos vyplácet .

Hypotéční zástavní list.

Představuje druh dluhopisu, u něhož je právo na proplacení jmenovité hodnoty a výnosu z dluhopisu, zajištěn zástavním právem k nemovitosti (hypotekou). Mohou jej vydávat jen banky, které k tomu získaly oprávnění od ministerstva financí. Zástavní právo k nemovitosti plynoucí z dluhopisu vzniká vkladem do katastru nemovitostí na základě návrhu emitenta hypotéčního zástavního listu a vlastníka nemovitosti. Emitent může dluhopis vydat až po vkladu do katastru nemovitostí. Pokud emitent nesplatí ve stanovené lhůtě jmenovitou hodnotu hypotéčního zástavního listu, může se jeho majitel uspokojit z výtěžku z prodeje zastavených nemovitostí. Zástavní práva založená hypotečními zástavními listy mají přednost před jinými zástavními právy spojenými s nemovitostmi.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)